

Inatsisartuni Ilaasortaq Lene Knüppel, Demokraatit

Nuummi ulloq 22. maj 2012

Akileraartarnermut aappaasumik nalunaarsuineq

Apeqquut:

Naligiissitaanermi aalajangiisartut nittartagaanni atuarneqarsinnaavoq, innuttaasoq naligiissitaanermi aalajangiisartumut maalaaruteqarsinnaasoq, innuttaasoq kommunimini nalunaarsorneqarsimaguni aapparisami CPR-normuata ataani.

Naligiissitaanermut ministerip qallunaat nunaata kommuuniini nutaani nak-kutigisassatut allattugaani ilaavoq, nutaanik IT-t qaratsersorneqalerpata eqqaamallugu tamanna tapersersortariaqartoq, kommunillu tassunga atatil-lugu innuttaasunik sullissaqaraangamik inuk kinaassusaatigut immikkut isiginiaartassagaat. Taassuma ataani pingaartitatut allaqqavoq, IT-t qarasaasiaaanni taperserneqartoq, meeqqap ataataanut anaanaanullu saaf-figinninnerup pisarnissaa, kommuuni angajoqqaanut paassisutissiitllugu. IT-t qarasaasiaaanni taperserneqarluni, arnat namminneq CPR-normui atorlugit allattugaanissaat, uiisa ataaniunngitsoq.

1. Naalakkersuisunut ilaasortamik ilisimaneqarnerluni, Kalaallit Nunaanni akileraartitsisartut sulinerminni aapparisap akileraarneranik suliap ataani taamaallaat aappariit aappaannaata CPR-normua kisimi atorneqartartoq?

Akissut:

Aap, nalunngilara akileraartariaatsimi ataatsimut akileraartarnerup kingunrigaa inuup pingarnerusup ataani nalunaarsuisoqartarmat, tassanilu angutaagajuppoq, aammalu aappaasoq arnaagajulluni, inuillu ataatsimut akileraartinneqartut periutsini imminnut unnersuuttarnissaat.

Apeqquut:

2. Ilumoornerarlugu akisoqassappat kissaataavoq aaqqissuinermut tassunga tunngaviup pissutaasullu paassisutissiissutiginissaat. Paaserusunnarporlu, Naalakkersuisunut ilaasortap immikkoortitsinertut ileqkoq taanna qanoq ililluni qimanniarsarissaneraa.

Akissut:

Ilinnut paasisutissiissutigisinnaavara, akileraartarnermut suliat uiusup CPR-normuata ataani taamaallaat nalunaarsorneqartarnerannut tunngavigi-neqartoq takuneqarsinnaammat Akileraartussaatitat allattorsimaffii pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 26, 28. november 1996-imeersumi § 1. imm. 3-mi, tassanilu immikkoortoq taanna 1974 aamma 1979-imiilli allanngortinneqarnani ingerlaannarnikuuvooq. Tassani erseqqissarneqarpoq, akileraartussaatitat allattorsimaffii imm. 1 naapertor-lugu suliarineqarnerini akileraartussaatitaasut inuttut normuisigut tulleriaar-neqassasut. Aammattaaq inunnut ataatsimut akileraartitaasussanut aappa-

risap inuttut normua normutut unnersuussutitut allanneqarluni ilanngun-neqassaaq.

Nalunaarsuinermut tassunga pissutaavoq, aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisaanni § 4, imm. 1-imí aalangersarneqarmat, aappariit aningaasarsiaminnit ataatsimoorlugit akileraartinneqassasut, marluullutik ukiup aningaasarsiorfiusup naanerani tamakkiisumik akileraartussaatitaappata, aammalu taamaalinerani inooqatigiissimappata imaluunniit ukiup aningaasarsiorfiusup ingerlanerani averusersimanatik inooqatigiikkunaarsimappata.

Naalakkersuisut tamanna maluginiartorujussuuvaat aammalu kissati-galugu ataatsimuit akileraartitsinerup atorunnaarsinnejarnissaa pillugu siunnersuuteqartoqassasoq, taamaaliornikkut ullumikkumut naleqqiullugu aappariinnut katissimasunut aamma aappariittut nalunaarsorneqarsi-masunut akileraarutitigut atugarliortitsinnginnerunissaq. Tamanna pisinna-assaaq ukiup tulliuttup ingerlanerani, ilaatigut IT-mut atortut, ataani allassi-masut malillugit, allannguutit taamaattut suliarisinnaalerpagit.

Apeqqut:

3. Akileraartarnermi Pisortaqarfiup Kalaallit Nunaanni akileraartitsisartut IT-vinut nutaanut immikkut piumasarismanerlugu naligiissitaanermik innimit-tarneq pingaaruteqartoq qulaani oqaatigisap tulluarsarlugu ilanngunnissaa Naalakkersuisup qularnaarsimanerpaa.

Akissut:

IT atorlugu akileraartarnermut periutsimut nutaamut suliaqartoqarneranut atatillugu Naalakkersuisut soorunami qulakkeeriniarput, periutsimi takkut-tussami ataatsimut akileraartarnerup atorunnaarsinnejarnera suliari-neqarsinnaanissaa, soorlu qulaani taaneqareersutut ataatsimut akileraartarnerup atorunnaarsinniarlugu aalajangiisoqassappat.

Apeqqut:

4. Naligiissitaanermut politikki sorleq eqqarsaatigineqarpa Akileraartarnermi Pisortaqarfimmur aalajangiunneqartussaq, Kalaallit Nunaanni akileraarusi-nerup eqiternerata kingorna.

Akissut:

Akileraartarnermi Pisortaqarfimmur naligiissitaanermut politikki eqiterinerup kingorna, soorlu ullumikkut taamaattoqartoq, Namminersornerullutik Oqartussat nalinginnaasumik naligiissitaanermut politikkia malittussaavaa, taamaalilluni angutaappat arnaaguniluunniit, anguteqatiminoortuuppat imaluunniit arnaqatiminoortuuppat, qanoq upperisaqartuuppaat apeqqutaatinnagit atorfinnut inuttaqanngitsunut atorfinitssinermi soqutigi-neqarsinnaassapput. Tamatumani aamma atuuppoq, Akileraartarnermi Pisortaqarfiup sulinerani inatsisit atorneqartut, periutsit allaffissornerlu eqqarsaatigalugit.

Akileraarutit akitsuutillu

Apeqqut:

Qamutit motoorillit akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata al-lanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 11. november 2004-meersumi takuneqarsinnaavoq, qamutit motoorillit aalajangersimasumik ingerlaarfearlutik bus-itut atorneqartut akileraarummik akiliinnginnissaat Naalakkersuisut akuerisinnaagaat.

5. Inatsisip atulernerata kingorna bus-inut aalajangersimasumik ingerlaar-teqartunut Naalakkersuisut qasseriarlutik akileraarummik akiliinngit-soortitsippat.

Akissut:

1. januar 2005-imiit ulloq manna tikillugu katillugu bus-inut sisamanut motoorimut akitsuummik akiliinngitsoortitsisoqarpooq.

Bus-it taakku sisamaasut qamutit motoorillit akileraarutaat pillugit inatsisartut inatsisaata 2004-mi allanngortinnginneranili motoorimut akitsuummut akiliinngitsoorsimassagaluarput, tassami allannguinermi taamaallaat akiliinngitsoornissamut erseqqissaasoqarmat.

Apeqqut:

6. Attartortisisariaqarneq malillugu piffissap ilaannaani innuttaasunikbussit atorlugit sullissisimasut akitsuusiiffigineqarnissaannik Naalakkersuisut piffissap ataani pisussaajunnaarsitsimanerlutik.

Akissut:

Naamik.

Apeqqut:

7. Qamutit motoorillit bussitut angalasut akitsuutaannik Nunap Karsianut piffissap iluani isertissimasat Naalakkersuisunit qanoq missingorsorneqarpat.

Akissut:

Akissummi tunngavigineqassaaq apeqqummi una pineqarunarmat, qamutit motoorillit akilersillugit inuit qulingiluat sinnerlugit, aquttua ilanngullugu, ilaasoqartussanngorlugit aalajangerneqarnikut.

Paassisutissat pigineqartut aallaavigalugit bussinut taamaattunut, as-sersuutigalugu takornarissanut imaluunniit suliffimmiit suliffimmut sulisunut atorneqartartut, kisitisit qassiunersut eqqoriarnissaat ajornakusoorpooq.

Nuna tamakkerlugu eqqarsaatigissagaanni bussit 20-it qaangersimassa-neraat ilimanarpallaanngilaq, taakkulu moroorit akitsuutaannik 219.000 kr.-inik iluanaaruteqarfiussapput, taamaattoqartillugulu piffissami 1. januar 2006-imiit 31. marts 2006 tikillugu 274.000 kr.-inngortussaapput.

Apeqput:

Eqqussukkanut akitsuutit pillugit Inatsisaanni nr. 19, 30. oktober 1992-imeersumi § 1, imm. 1 naapertorlugu, tipigissaatit, pinnersaatit, tarngutillu eqqussukkatut akitsuuserneqartarput akiligassap 38%-ianik. Akitsuuserneqarneq ajorput qaqorsaatit kigutigissaatit, quligutillu qaqorsaataannaat, unernut tarngutit, taratsut uffaatit, qajuusaasat meeraaqqallu atugassaannik akullit.

8. Ukiuni 2001-imiit 2005-ip tungaanut taakkununnga akitsuutinut Nunatta Karsianut qassit isertinnejqarsimappat?

Akissut:

Tipigissaatinut il.il. akitsuutinit iluanaarutit:

2001	2002	2003	2004	2005
3.273.740	3.400.543	3.385.155	3.729.691	3.884.414

Apeqput:

9. Pisiassat assigiinngitsut aggularugit akitsuutaasa isertitaasa qanoq atsigineri Naalakkersuisunit oqaatigineqarsinnaappat?

Akissut:

Pisiassanit ataasiakkaanit akitsuuserneqartunit iluanaarutit nalunaarsorneqarneq ajorput.

Tassunga atatillugu maluginiarneqassaaq, taakkunani akitsuutini pisiassat assigiinngitsorpassuit pineqarmata. Taamaattumik pisariaqanngitsumik sulinerussaaq, pisiassanut ataasiakkaanut ataasiakkaarlugit suunerinut taaguusersuisoqassagaluarpat aammalu nalunaarsuisoqarluni.

Apeqput:

10. Ingerlatseqatigiit namminersorlutilu inuussutissarsiutillit, soorlu nujalerisut, isertitanut akileraartarnerup inatsisaani § 17 malillugu tipigissaatit pisi-ami equnnerannut akitsuutigisimasatik ingerlatsinertut taasatut ilanngaatigisinnavaat?

Akissut:

Tipigissaatit inuussutissarsiutigalugu suliffimmut atugassatut pisiari-neqarsimasuni aningaasartuutit, aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 17 naapertorlugu ingerlatsinermut aningaasartuutit ilanngaatigineqarsinnaapput.

Apeqqut:

Siornatigut inatsisartut inatsisaanni taaneqartumi § 1, imm. 1, nr. 1 malilugu, imigassat ethanol-imik akullit eqqunnerat akitsuuserneqartarpooq. Viinnit nalinginnaasut nerrisit, 9,1-ip 15,9-llu akornanni procentimik annertussutsimigut sakkortussusillit, liiterimut akitsuutaa 47-75 koruuniusrarpoq, annertussutsimigut sakkortussusaa apeqqutaalluni.

11. Akitsuuseeriaatsip piuminarerulernissaa piviusunngortinnejassappat, viinnip nerrisip nalinginnaasup annertussutsimigut sakkortussusaa apeqqutaatinnagu akitsuuigajunnaarpat, Nunatta Karsianut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu qanoq kinguneqarsinnaanera missingsorneqarsinnaava? Benchmarkingip ataatsimiititaliaata inassutaata erseqqissup taanna pillugu nalunaarusiaani imm. 16.2, 2003-meersoq maillugu.

Akissut:

Apeqqummi qulaani taaneqartumi imaluunniit Benchmarkingip ataatsimiitaliaata nalunaarusiaani takuneqarsinnaanngilaq apeqqummi innersuusutigineqartumi akitsuummut aki qanoq annertutigissanersoq.

2005-imi viinnimit nerrisimit iluanaaruutit 47.165.842 kr.-iusimapput.

Atuineq allangussangippat akitsuuseeriaatsini sisamani iluanaaruutit imatut allannguuteqassapput:

Akitsuuseriaaseq	47 kr.	54 kr.	61 kr.	75 kr.
Iluanaarutit allanngornerat	-7.562.048 kr.	-1.663.611 kr.	4.234.826 kr.	16.031.701 kr.

Naatsorsuinermut tassunga atatillugu atueriaatsit allanngorsimanissaat isiginiarneqarsimannngilaq.

Imigassap tungaatigut akitsuuseriaaseq ullumikkut atorneqartoq aammalu inatsisartut 1992-imi isumaqtigilliutik eqqussimasaat, imigassaq pillugu politikkikkut anguniakkanut isiginiarneruvoq, tassunga ilanngullugu imigasamik atuinerup millisinnissaanut kissaateqarneq.

Ullumikkut aaqqissuinermi imigassat sakkukinnermik procentitallit imigasanit sakkortunermik procenttalinnit minnermik akitsuuserneqartarpuit. Tas-sani siunertaavoq atuisut pisiassanik annikinnermik imigassartalinnik pisiornerulernissaat.

Aaqqissuinermi imigassat sakkukinnermik procentitallit imigasanit sakkortunermik procenttalinnit minnermik akitsuuserneqartarpuit. Tas-sani siunertaavoq atuisut pisiassanik annikinnermik imigassartalinnik pisiornerulernissaat.

Periuseq taamaalilluni ilaatigut atorneqarsinnaassaaq pisiniarfinni pisiassanik nutaanik eqquissisoqaraangat, soorlu Smirnoff Ice pisiassallu akuukkat assigisaat.

Uanga nammineerlunga isumaga malillugu imigassap tungaatigut akitsuuseeriaatsip allangortinnissaq pissusissamisuussangilaq. Taamatut al-languisoqassappat imigassap tungaatigut politikki piffissaanngitsukkut ammanerulersinneqassaaq imaluunniit taanna kissaatiginngisamik sukateriffiulluni.

Ikinngutinnersumik inuullaqqusillunga

Josef Motzfeldt